

WBS Bank

Grupa BPS

Informacje podlegające ujawnieniu Raport roczny 2017

Spis treści

Wprowadzenie	3
Słownik pojęć.....	4
Dane finansowe	6
Zarządzanie ryzykiem.....	20
Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem	21
Fundusze własne Banku.....	39
Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w części trzeciej tytułu II rozdziale 2 Rozporządzenia CRR:.....	41
Polityka w zakresie wynagrodzeń (art. 450 Rozporządzenia).....	48
Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej.....	51
Informacja dotycząca systemu kontroli wewnętrznej.....	56
Oświadczenie Zarządu – art. 453 Rozporządzenia.....	57

Wprowadzenie

1. Zgodnie z wymogami określonymi w obowiązujących regulacjach i rekomendacjach, a w szczególności w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, niniejszy dokument informuje o profilu ryzyka Warszawskiego Banku Spółdzielczego, według stanu na 31 grudnia 2017 roku.
2. W oparciu o art. 432 ust. 1 CRR, Bank pominął w ujawnieniach informacje uznane za nieistotne, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie wpływa na ocenę lub decyzję uczestnika rynku opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.
3. W oparciu o art. 432 ust. 2 CRR, Bank pomija w ujawnieniach informacje uznane za zastrzeżone lub poufne. Informacje uznaje się za zastrzeżone, jeżeli w opinii Banku ich podanie do wiadomości publicznej może mieć niekorzystny wpływ na pozycję konkurencyjną Banku na rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. Informacje uznaje się za poufne, również w sytuacjach, gdy Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
4. Ustawa prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku, Dz.U. 1997 Nr 140 poz. 939 z późn. zmianami.
5. Ustawa o nadzorze makro ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym z dnia 5 sierpnia 2015 roku, poz. 1513.
6. Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.
7. Uchwała 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.
8. Wszelkie dane liczbowe w niniejszej Informacji prezentowane na stan 31 grudnia 2017 roku wyrażone są w tysiącach złotych.
9. W 2017 roku Warszawski Bank Spółdzielczy prowadził działalność w:
 - 1) Centrali;

2) 16 oddziałach;

3) 3 filie.

10. Niniejsza Informacja została sporządzona na podstawie Instrukcji ogłaszania przez Warszawski Bank Spółdzielczy informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o zasady Polityki informacyjnej.

Słownik pojęć

Przez użyte w niniejszej Informacji pojęcia należy rozumieć:

Bank – Warszawski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Fieldorfa 5a, 03-984 Warszawa wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS: 0000082262;

Rada – Rada Nadzorcza Banku;

Zarząd – Zarząd Banku;

CRR - ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012;

CRDIV - DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE;

Fundusze własne – wartość obliczona zgodnie z częścią drugą rozporządzenia CRR;

Instrukcja polityki informacyjnej – Instrukcja ogłaszania przez Warszawski Bank Spółdzielczy informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o zasady polityki informacyjnej;

Zbiór – zbiór informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o Instrukcję polityki informacyjnej;

ICAAP – model szacowania kapitału wewnętrznego;

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa;

WNP – wartości niematerialne i prawne;

DtI – wskaźnik charakteryzujący poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu klienta detalicznego.

LtV - wskaźnik wyrażający stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości stanowiącej przedmiot zabezpieczenia.

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz opis metod wyceny i rachunkowości

Przyjęte zasady rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie przychodów i kosztów w zakresie, w jakim przysługuje jednostce prawo wyboru wykonywane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami a w szczególności: z Ustawy o rachunkowości, Rozporządzenia MF z dnia 1.10.2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków oraz Rozporządzenia MRiF z 12.10.2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, z tym że:

1. aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na fundusz z aktualizacji wyceny;
2. aktywa i zobowiązania finansowe wycenia się w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, z wyłączeniem naliczania odsetek od instrumentów finansowych bez opłat i prowizji, do których stosuje się naliczanie metodą liniową;
3. wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych stanowi:
 - 1) cena ustalona na aktywnym rynku regulowanym, na którym istnieje publiczny obrót tymi aktywami;
 - 2) wynik szacunku dokonanego przez niezależną wyspecjalizowaną jednostkę;
 - 3) wynik zastosowania właściwego modelu wyceny, przy czym dane wejściowe przyjęte do modelu pochodzą z aktywnego rynku;

4. Bank dokonuje spisania należności w ciężar utworzonej na nie rezerwy celowej na podstawie decyzji Zarządu;
5. Rezerwy celowe tworzone są zgodnie z Rozporządzeniem MRiF z 12.10.2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków;
6. Wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych;
7. Środki trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości; odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych;
8. Aktywa i pasywa bilansowe oraz zobowiązania pozabilansowe w walutach obcych wykazuje się w złotych po przeliczeniu wg kursu średniego NBP ustalonego na dzień bilansowy.

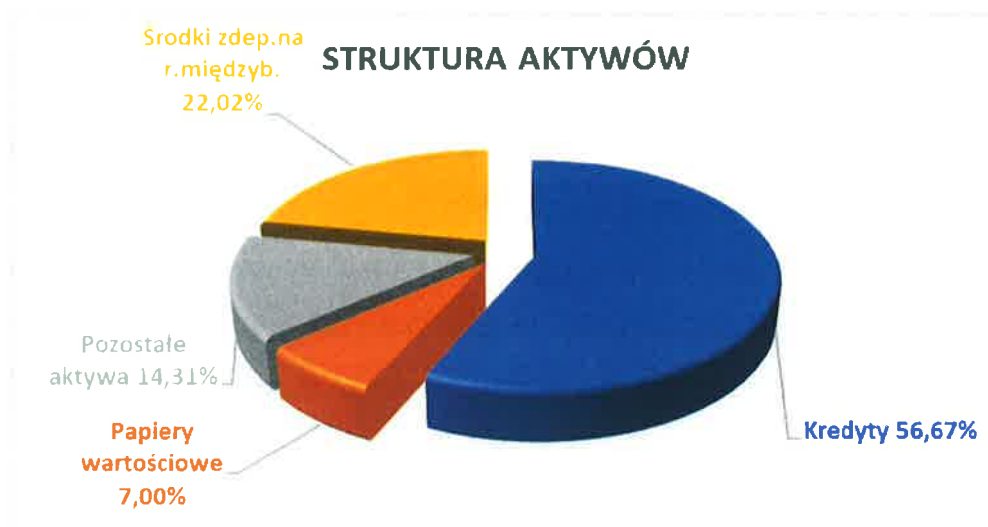
Dane finansowe

Suma bilansowa na koniec 2017 roku wyniosła 981 600 tys. złotych i w stosunku do stanu z końca grudnia 2016 roku odnotowano wzrost o 5,43%.

Aktywa Banku na koniec grudnia 2017 roku przedstawiały się następująco:

Kredyty

Wartość kredytów od sektora niefinansowego i budżetu na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 556 249 tys. zł, co stanowi 56,67% udziału w sumie bilansowej. Kwota kredytów spadła w porównaniu do grudnia 2016 roku o 1,785% tj. o 11 499 tys. zł. W skali roku tempo spadku sumy kredytów pozostaje niższe od tempa przyrostu sumy bilansowej. Wartość kredytów zagrożonych na koniec roku 2017 wyniosła 224 266 tys. złotych, co stanowi 35,37% wartości udzielonych kredytów.

Pasywa Banku na koniec grudnia 2017 roku przedstawiały się następująco:

Depozyty

Wartość depozytów w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosła o 8,19% tj. o 68 005 tys. złotych.

Depozyty bieżące

Wartość depozytów bieżących w badanym okresie wyniosła 375 525 tys. złotych. Porównując stan z 31 grudnia 2017 roku do analogicznego okresu roku ubiegłego, wartość depozytów bieżących wzrosła o 55 959 tys. złotych tj. o 17,51%.

Depozyty terminowe

Wartość depozytów terminowych na koniec grudnia 2017 roku wyniosła 522 745 tys. zł. Porównując ich wartość do stanu z analogicznego okresu roku ubiegłego, odnotowano wzrost o 12 046 tys. zł tj. o 2,36%.

Wynik finansowy brutto na koniec grudnia 2017 roku wyniósł -13 746 tys. złotych, natomiast wynik netto wyniósł -11 366 tys. zł. Wartości wyniku finansowego brutto i netto na koniec grudnia 2016 roku wynosiły odpowiednio -12 734 i -10 344 tys. złotych.

Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek wzrósł w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 10,31% i wynosi 33 615 tys. zł. Na wynik z tytułu odsetek składały się:

- przychody z tytułu odsetek (wzrost o 5,71% tj. 2 417 tys. zł) 44 731 tys. zł.
- koszty z tytułu odsetek (spadek o 6,12% tj. 725 tys. zł) 11 115 tys. zł.

Wynik z tytułu prowizji

Wynik z tytułu prowizji spadł w porównaniu do grudnia ubiegłego roku o 2,21% i wynosi 6 453 tys. zł. Na wynik z tytułu prowizji składały się:

- przychody z tytułu prowizji (spadek 1,86% tj. 136 tys. zł) 7 207 tys. zł
- koszty z tytułu prowizji (wzrost o 1,31% tj. 10 tys. zł) 754 tys. zł

Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany spadł w stosunku do grudnia ubiegłego roku o 10,77% i wyniósł 330 tys. zł.

Koszty działania banku

Na wartość kosztów działania banku (16 945 tys. zł) składały się:

- koszty wynagrodzeń o wartości – 8 593 tys. zł (spadek o 2,61% r/r),
- narzuty na wynagrodzenia i inne św.o wartości – 1 806 tys. zł (wzrost o 1,21%),
- pozostałe koszty o wartości – 6 546 tys. zł (spadek o 5,15%).

Udział kosztów działania Banku i amortyzacji w wyniku na działalności bankowej (wskaźnik C/I) na koniec grudnia 2017 roku wyniósł 38,92% i spadł w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 5,61 pkt. proc.

Tabela 1.

BILANS BANKU
Warszawski Bank Spółdzielczy
sporządzony na dzień 31.12.2017r.

/w 0,00 zł/

Lp.	AKTYWA	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
I	Kasa, środki w Banku Centralnym	13 971 884,38	14 933 803,68
	1. W rachunku bieżącym	13 971 884,38	14 933 803,68
	2. Rezerwa obowiązkowa	-	-
	3. Inne środki	-	-
II	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	-	-
III	Należności od sektora finansowego	216 186 121,73	179 841 748,27
	1. W rachunku bieżącym	124 058 496,18	118 457 346,59
	2. Terminowe	92 127 625,55	61 384 401,68
IV	Należności od sektora niefinansowego	550 626 811,11	595 133 480,01
	1. W rachunku bieżącym	55 583 334,19	57 464 514,85
	2. Terminowe	495 043 476,92	537 668 965,16
V	Należności od sektora budżetowego	5 621 909,60	1 500 218,17
	1. W rachunku bieżącym	-	-
	2. Terminowe	5 621 909,60	1 500 218,17
VI	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	-	-
VII	Dłużne papiery wartościowe	68 689 562,59	45 566 689,09
	1. Banków	7 663 881,56	7 712 607,14
	2. Budżetu państwa i budżetów terenowych	58 490 156,37	36 331 416,88
	3. Pozostałe	2 535 524,66	1 522 665,07
VIII	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	-	-
	1. W instytucjach finansowych	-	-
	2. W pozostałych jednostkach	-	-
IX	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	-	-
	2. W instytucjach finansowych	-	-
	3. W pozostałych jednostkach	-	-
X	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	-	-
	1. W instytucjach finansowych	-	-
	2. W pozostałych jednostkach	-	-
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	11 461 382,47	9 036 382,47
	1. W instytucjach finansowych	11 041 756,97	8 616 756,97
	2. W pozostałych jednostkach	419 625,50	419 625,50
XII	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	15 488 645,02	13 284 112,30
XIII	Wartości niematerialne i prawne, w tym:	251 592,81	325 023,64
	1. Wartość firmy	-	-
	2. Inne wartości niematerialne i prawne	251 592,81	325 023,64
XIV	Rzeczowe aktywa trwałe	20 841 429,52	21 875 591,14
XV	Inne aktywa	65 458 143,16	38 211 516,21
	1. Przejęte aktywa - do zbycia	56 960 764,39	31 860 850,20
	2. Pozostałe	8 497 378,77	6 350 666,01
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	13 003 086,87	11 350 171,45
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 622 421,39	10 430 798,00
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	380 665,48	919 373,45
XVII	Należne wpłaty na kapitał (fundusz podstawowy)	-	-
XVIII	Akcje własne	-	-
	AKTYWA RAZEM	981 600 569,26	931 058 736,43

Lp.	PASYWA	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
I	Zobowiązania wobec Banku Centralnego		-
II	Zobowiązania wobec instytucji finansowych	7 449,91	869 286,97
	1. W rachunku bieżącym	7 449,91	37 254,99
	2. Terminowe	-	832 031,98
III	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	871 979 298,31	797 470 035,25
	1. Rachunki oszczędnościowe, w tym:	577 632 041,35	552 221 707,07
	a) bieżące	160 859 354,34	134 366 735,03
	b) terminowe	416 772 687,01	417 854 972,04
	2. Pozostałe, w tym:	294 347 256,96	245 248 328,18
	a) bieżące	188 759 956,57	153 543 256,28
	b) terminowe	105 587 300,39	91 705 071,90
IV	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	26 283 352,56	31 925 904,25
	1. W rachunku bieżącym	25 898 659,96	31 618 891,41
	2. Terminowe	384 692,60	307 012,84
V	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	-
VI	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	7 032 667,95	7 031 707,12
VII	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	-	-
VIII	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	4 672 712,95	4 815 722,27
IX	Koszty i przychody rozliczane w czasie	562 067,98	709 666,65
	1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	-	-
	2. Ujemna wartość firmy	-	-
	3. Pozostałe przychody przyszłych okresów	562 067,98	709 666,65
X	Rezerwy	3 499 644,43	6 876 777,57
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	596 054,00	790 602,00
	2. Pozostałe rezerwy	2 903 590,43	6 086 175,57
XI	Zobowiązania podporządkowane	15 000 000,00	17 000 000,00
XII	Kapitał (fundusz) podstawowy	1 918 500,00	1 936 100,00
XIII	Kapitał (fundusz) zapasowy	65 224 244,68	62 346 613,52
XIV	Kapitał (fundusz) aktualizacji wyceny	119 145,61	163 026,11
XV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	12 500 000,00	10 500 000,00
	1. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	12 500 000,00	10 500 000,00
	3. Pozostałe	-	-
XVI	Zysk (strata) z lat ubiegłych	- 15 832 563,68	83 798,63
XVII	Zysk (strata) netto	- 11 365 951,44	- 10 343 849,69
XVIII	Odpisy z zysku w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	-	-
	PASYWA RAZEM	981 600 569,26	931 058 736,43
Współczynnik wypłacalności		9,31	13,20

Tabela nr 2

POZYCJE POZABILANSOWE
sporządzony na dzień 31.12.2017r.

/ w 0,00 zł /

Lp.	Treść informacji	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
I	Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	100 936 932,10	60 418 431,98
	1. Zobowiązania udzielone	55 936 932,10	50 448 075,06
	a) finansowe	49 705 992,14	42 935 902,79
	b) gwarancyjne	6 230 939,96	7 512 172,27
	2. Zobowiązania otrzymane	45 000 000,00	9 970 356,92
	a) finansowe	45 000 000,00	9 970 356,92
	b) gwarancyjne	-	-
II	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	-	-
III	Pozostałe	581 486 879,00	590 568 074,80

Tabela nr 3

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT BANKU**za okres 01.01.2017r. - 31.12.2017r.**

/w 0,00 zł/

Lp.	Wyszczególnienie pozycji rachunku	za okres 01.01.2017r. - 31.12.2017r.	za okres 01.01.2016r. - 31.12.2016r.
I	Przychody z tytułu odsetek	44 730 529,34	42 313 003,75
	1. Od sektora finansowego	2 713 269,41	2 123 528,81
	2. Od sektora niefinansowego	40 598 446,48	39 125 662,79
	3. Od sektora budżetowego	128 641,64	104 872,72
	4. Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 290 171,81	958 939,43
II	Koszty odsetek	11 115 242,27	11 839 790,66
	1. Od sektora finansowego	1 041 836,11	1 082 582,24
	2. Od sektora niefinansowego	9 702 002,40	10 397 447,83
	3. Od sektora budżetowego	371 403,76	359 760,59
III	Wynik z tytułu odsetek	33 615 287,07	30 473 213,09
IV	Przychody z tytułu prowizji	7 207 180,57	7 343 491,24
V	Koszty prowizji	754 255,82	744 516,16
VI	Wynik z tytułu prowizji	6 452 924,75	6 598 975,08
VII	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu	-	-
	1. Od jednostek zależnych	-	-
	2. Od jednostek współzależnych	-	-
	3. Od jednostek stowarzyszonych	-	-
	4. Od pozostałych jednostek	-	-
VIII	Wynik operacji finansowych	1 669 090,92	265 465,53
	1. Papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	1 669 090,92	265 465,53
	2. Pozostałych	-	-
IX	Wynik z pozycji wymiany	330 147,84	369 984,65
X	Wynik na działalności bankowej	42 067 450,58	37 707 638,35
XI	Pozostałe przychody operacyjne	3 266 456,99	2 749 051,90
XII	Pozostałe koszty operacyjne	1 191 195,78	2 645 756,05
XIII	Koszty działania banku	16 945 395,86	17 509 064,07
	1. Wynagrodzenia	8 593 170,63	8 823 125,49
	2. Ubezpieczenia i inne świadczenia	1 806 080,45	1 784 465,81
	3. Inne	6 546 144,78	6 901 472,77
XIV	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1 472 264,92	1 613 965,70
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	61 790 276,77	38 725 032,97
	1. Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	61 790 276,77	38 725 032,97
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	-
XVI	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	22 318 930,32	7 302 933,85
	1. Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe	22 318 930,32	7 302 933,85
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	-
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	- 39 471 346,45	- 31 422 099,12
XVIII	Wynik działalności operacyjnej	- 13 746 295,44	- 12 734 194,69
XIX	Wynik operacji nadzwyczajnych	-	-
	1. Zyski nadzwyczajne	-	-
	2. Straty nadzwyczajne	-	-
XX	Zysk (strata) brutto	- 13 746 295,44	- 12 734 194,69
XXI	Podatek dochodowy	- 2 380 344,00	- 2 390 345,00
XXII	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	-	-
XXIII	Zysk (strata) netto	- 11 365 951,44	- 10 343 849,69

Tabela nr 4

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**Warszawski Bank Spółdzielczy****za okres 01.01.2017r. - 31.12.2017r.****/ metoda pośrednia /****/w 0,00 zł/**

Lp.	Wyszczególnienie	za okres 01.01.2017r. - 31.12.2017r.	za okres 01.01.2016r. - 31.12.2016r.
A			
I	Zysk (strata) netto	- 27 198 515,12	- 10 343 849,69
II	Korekty razem:	18 800 163,94	96 000 558,05
1	Amortyzacja	1 472 264,92	1 613 965,70
2	Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-
3	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-	-
4	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-	-
5	Zmiana stanu rezerw	- 5 568 756,53	- 3 728 237,47
6	Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	- 23 122 873,50	14 404 860,74
7	Zmiana stanu należności od sektora finansowego	- 30 743 223,87	- 4 564 921,27
8	Zmiana stanu należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego	40 384 977,47	36 311 161,98
9	Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	-	-
10	Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (handlowych)	- 4 629 532,72	- 3 937 153,06
11	Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora finansowego	- 861 837,06	- 436 257,79
12	Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	68 866 711,37	86 478 507,99
13	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	-	-
14	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu papierów wartościowych	960,83	- 895,62
15	Zmiana stanu innych zobowiązań	- 143 009,32	2 203 550,29
16	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	538 707,97	- 276 833,00
17	Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych	- 147 598,67	- 7 638 524,62
18	Inne korekty	- 27 246 626,95	- 24 428 665,82
III	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	- 8 398 351,18	85 656 708,36
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	364 672,47	- 3 136 970,67
I	Wpływy	-	-
1	Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	-	-
2	Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	-	-
3	Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	-	-
4	Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	-	-
5	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-	-
6	Inne wpływy inwestycyjne	-	-
II	Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	- 364 672,47	- 3 136 970,67
1	Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	-	-
2	Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	-	-
3	Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	-	-
4	Nabycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	-	-
5	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	- 364 672,47	- 3 136 970,67
6	Inne wydatki inwestycyjne	-	-

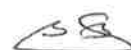
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I+II)	- 364 672,47	- 3 136 970,67
C	Przepływ środków pieniężnych z działalności finansowej	13 402 253,94	- 485 551,54
I	Wpływy	1 013 023,52	923 365,34
1	Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków	-	-
2	Zaciągnięcie długoterminowych pożyczek od innych niż banki instytucji finansowych	-	-
3	Emisja dłużnych papierów wartościowych dla innych instytucji finansowych	-	-
4	Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	-	-
5	Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału	34 620,00	10 200,00
6	Inne wpływy finansowe	978 403,52	913 165,34
II	Wydatki	12 389 230,42	- 1 408 916,88
1	Splata długoterminowych kredytów na rzecz innych banków	-	-
2	Splaty długoterminowych pożyczek na rzecz innych niż banki instytucji finansowych	-	-
3	Wykup dłużnych papierów wartościowych od innych instytucji finansowych	-	-
4	Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-
5	Płatność zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-	-
6	Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	- 2 000 000,00	-
7	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	- 52 220,00	- 28 800,00
8	Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	15 133 682,22	- 221 059,00
9	Nabycie akcji własnych	-	-
10	Inne wydatki finansowe	- 692 231,80	- 1 159 057,88
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I+II)	13 402 253,94	- 485 551,54
D	Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	4 639 230,29	82 034 186,15
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	4 639 230,29	82 034 186,15
	- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-
F	Środki pieniężne na początku okresu	133 391 150,27	51 356 964,12
G	Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D), w tym	138 030 380,56	133 391 150,27
	- o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

Tabela nr 5

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM
za okres 01.01.2017r. - 31.12.2017r.

/w 0,00 zł/

Lp.	Wyszczególnienie	za okres 01.01.2017r. - 31.12.2017r.	za okres 01.01.2016r. - 31.12.2016r.
I.	Kapitał własny na początek okresu (BO)	64 359 636,35	75 105 238,95
	- korekty błędów podstawowych	-	-
I. a	Kapitał własny na początek okresu (BO), po korektach	64 359 636,35	75 105 238,95
1.	Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	1 936 100,00	1 954 700,00
	1.1 Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	- 17 600,00	- 18 600,00
	a) zwiększenie (z tytułu)	34 620,00	10 200,00
	- wpłaty nowych członków	2 500,00	3 500,00
	- dopłaty do istniejących udziałów	32 120,00	6 700,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	52 220,00	28 800,00
	- wypłaty	52 220,00	28 800,00
	1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	1 918 500,00	1 936 100,00
2.	Należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego na początek okresu	-	-
	2.1. Zmiana należnych wpłat na poczet kapitału podstawowego	-	-
	a) zwiększenie (z tytułu)	-	-
	b) zmniejszenie (z tytułu)	-	-
	2.2. Należne wpłaty na poczet kapitału podstawowego na koniec okresu	-	-
3.	Akcje własne na początek okresu	-	-
	a) zwiększenie	-	-
	b) zmniejszenie	-	-
	3 1. Akcje własne na koniec okresu	-	-
4.	Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	62 346 613,52	56 889 621,14
	4.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	2 877 631,16	5 456 992,38
	a) zwiększenia (z tytułu)	2 877 631,16	5 456 992,38
	- włączenia wpisu	4 000,00	4 000,00
	- podziału zysku (ustawowo)	2 873 631,16	5 047 142,07
	- przeniesienie pomiędzy funduszami		405 850,31
	b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
	- przeniesienie pomiędzy funduszami	-	-
	4.2. Kapitał (fundusz) zapasowy na koniec okresu	65 224 244,68	62 346 613,52
5.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu	- 163 026,11	492 716,74
	5.1 Zmiana kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	282 171,72	- 655 742,85
	a) zwiększenie (z tytułu)	974 403,52	503 315,03
	- aktualizacja wyceny TFI	974 403,52	503 315,03
	b) zmniejszenie (z tytułu)	692 231,80	1 159 057,88
	- aktualizacja wyceny TFI	692 231,80	1 159 057,88
	- zbycia lub likwidacji środków trwałych	-	-
	5.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	119 145,61	- 163 026,11
6.	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na początek okresu	10 500 000,00	8 500 000,00
	6.1. Zmiany funduszu ogólnego ryzyka bankowego	2 000 000,00	2 000 000,00

	a) zwiększenie (z tytułu)	2 000 000,00	2 000 000,00
	- utworzenie funduszu	2 000 000,00	2 000 000,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	-	-
	- przeniesienie pomiędzy funduszami	-	-
	6.2. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na koniec okresu	12 500 000,00	10 500 000,00
		-	-
		-	-
7.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	-	-
	7.1. Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	-	-
	a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
	- pożyczka podporządkowana	-	-
	- z tytułu własnej emisji	-	-
	b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
	7.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	-	-
8.	Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	- 10 260 051,06	7 268 201,07
	8.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	- 10 343 849,69	7 268 201,07
	- korekty błędów podstawowych		-
	8.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	- 10 343 849,69	7 268 201,07
	8.3. Zmiana zysku z lat ubiegłych	- 5 019 426,16	- 7 268 201,07
	a) zwiększenie (z tytułu)	-	-
	- podziału zysku z lat ubiegłych	-	-
	- zwrotu podatku	-	-
	b) zmniejszenie z tytułu	5 019 426,16	7 268 201,07
	- na fundusz zasobowy	2 873 631,16	5 047 142,07
	- na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2 000 000,00	2 000 000,00
	- dywidenda	95 795,00	146 059,00
	- ZFŚS	50 000,00	75 000,00
	8.4. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	- 15 279 477,22	0,00
	8.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	-	-
	- korekty błędów podstawowych	-	-
	8.6. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	-	-
	8.7. Zmiana straty z lat ubiegłych	-	-
	a) zwiększenie (z tytułu)	-	-
	- przeniesienia straty z lat ubiegłych do pokrycia	-	-
	b) zmniejszenie	-	-
	- zmniejszenie z tytułu pokrycia z funduszu ogólnego ryzyka	-	-
	- zmniejszenie z tytułu pokrycia z funduszu zasobowego	-	-
	8.8. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	83 798,63
	8.9. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	- 15 832 563,68	83 798,63
9.	Wynik netto	- 11 365 951,44	- 10 343 849,69
	a) zysk netto	-	- 10 343 849,69
	b) strata netto	- 11 365 951,44	-
II.	Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	52 563 375,17	64 359 636,35
III.	Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	52 563 375,17	X

Tabela 6 Wybrane wskaźniki na dzień 31 grudnia 2017 roku

Wyszczególnienie	Limit	Wartość na dzień 31-12-2017	Stan
Marża odsetkowa*	min %	%	w normie
ROA netto*	min %	%	w normie
ROE netto*	min %	%	w normie
C/I	max %	38,92%	w normie

W Banku wszystkie transakcje zaliczane są do portfela bankowego. W tabeli poniżej przedstawione zostały transakcje, jakie miały miejsce na koniec grudnia 2017 roku.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank w strukturze aktywów posiadał środki zaangażowane w inwestycje o charakterze finansowym o łącznej wartości 733 769 tys. zł. Na tę wartość składały się:

- 1) lokaty międzybankowe – 91 980 tys. zł, w tym 50 672 tys. zł były to lokaty jednodniowe;
- 2) dłużne papiery wartościowe – 68 925 tys. zł;
- 3) posiadane akcje i udziały – 7 423 tys. zł.

Tabela 7. Zbiorcze zestawienie inwestycji w Obligacje Skarbowe, Obligacje komercyjne i komunalne na dzień 31 grudnia 2017 roku

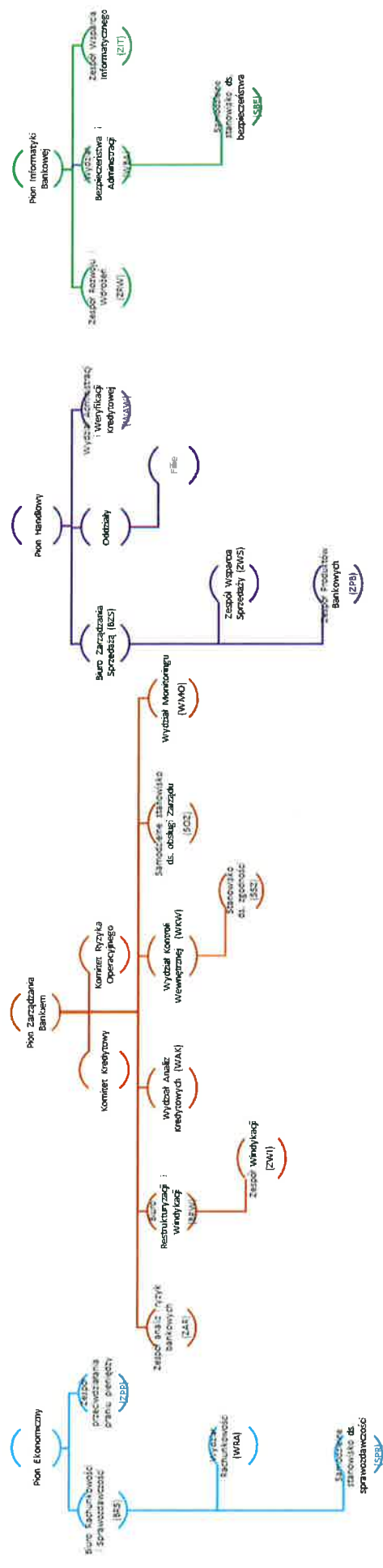
Wyszczególnienie	Wartość nominalna	Koszt zakupu	w tys.zł.
			Kwota dyskonta, premii
Obligacje skarbowe	50 000,00	49 256,05	-743,95
Obligacje komunalne	8 800,00	8 800,00	0,00
Obligacje komercyjne	10 125,00	10 126,66	1,66

INFORMACJA O POSIADANYCH UDZIAŁACH I AKCJACH w INNYCH JEDNOSTKACH

Lp.	Nazwa i siedziba jednostki- przedmiot działalności	Wartość bilansowa posiadanych udziałów i akcji	Wartość otrzymanych lub należnych dywidend za rok obrotowy	Nieopłacona wartość w kapitale
1	2	3	6	
1.	BPS SA Warszawa - działalność bankowa	10 952 195,40	0,00	0,00
2.	SGB SA Warszawa - działalność bankowa	72 064,00	0,00	0,00
3.	BGŻ SA Warszawa - działalność bankowa	41,16	0,00	0,00
4.	ESBEO Sp. z o.o.	0,00	0,00	0,00
5.	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Pura"	0,50	0,00	0,00
6.	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Górczewska"	25,00	0,00	0,00
7.	Pasaż Chomiczówka	47 600,00	0,00	0,00
8.	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Gocław-Lotnisko"	2 000,00	0,00	0,00
9.	Centrum Technologii Bankowości Spółdzielczej	0,00	0,00	0,00
10.	PartNet Sp. z o.o. Kraków - działalność: doradztwo inwestycyjne	350 000,00	28 350,00	0,00
11.	Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia	20 000,00	0,00	0,00
12.	BS Program	17 456,41	0,00	0,00
12.	RAZEM	11 461 382,47	28 350,00	0,00

SCHEMAT ORGANIZACYJNY CENTRALI wg stanu n dzień 26.07.2018 roku **Warszawskiego Banku Spółdzielczego**

Zarządzanie ryzykiem

Prowadzenie działalności bankowej związane jest z ponoszeniem ryzyka. W celu zachowania bezpieczeństwa powierzonych środków w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem. W Banku cele i zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zostały kompleksowo opisane w Strategii działania Banku na lata 2015 – 2019 oraz Strategii zarządzania ryzykiem w Banku i Planie ekonomiczno-finansowym. Podejmowanie ryzyka wymaga koncentracji uwagi na aktualnych i potencjalnych zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed nimi i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Bank charakteryzuje się ostrożnościowym podejmowaniem ryzyka, co oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej a kontrolowaniem ryzyka i zabezpieczeniem kapitałowym Banku. Celem w zakresie zarządzania kapitałem / adekwatnością kapitałową w Banku jest zapewnienie poziomu i struktury funduszy własnych pozwalających na zabezpieczenie poziomu ponoszonego ryzyka. Cel w zakresie zarządzania kapitałem uwzględnia dodatkowe wymogi wynikające z CRR dotyczące buforów kapitałowych. Bank utrzymuje wartość funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma kapitału niezbędnego na pokrycie poziomu ponoszonego ryzyka powiększoną o kapitały pokrywające wymogi wynikające z buforów kapitałowych.

Bank dokonuje podziału ryzyk na ryzyka istotne i nieistotne.

W Banku wyróżniamy następujące ryzyka istotne:

1. Ryzyko kredytowe;
2. Ryzyko inwestycji finansowych;
3. Ryzyko koncentracji zaangażowań;
4. Ryzyko stopy procentowej;
5. Ryzyko płynności;
6. Ryzyko walutowe;
7. Ryzyko operacyjne;
8. Ryzyko rezydualne;
9. Ryzyko biznesowe.

Ryzyko nieistotne to ryzyko zidentyfikowane, o małym znaczeniu lub ryzyko w pełni kontrolowane i ograniczone przez Bank.

Zidentyfikowane ryzyka objęte są procesem zarządzania adekwatnym do jego możliwego wpływu na bezpieczeństwo Banku.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

W Banku funkcjonuje kompleksowy i efektywny system zarządzania ryzykiem obejmujący identyfikację, pomiar, limitowanie i monitorowanie narażenia na ryzyko. Zarządzanie ryzykiem obejmuje również raportowanie oraz zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze). System ten zapewnia rozdzielenie funkcji sprzedaży od akceptacji, kontroli i monitorowania ryzyka.

W ramach w/w Sytemu wprowadzono następujący podział odpowiedzialności:

1. Rada – odpowiada za zatwierdzenie strategii i polityk zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk uznanych za istotne oraz nadzoruje ich przestrzeganie i ocenia skuteczność procesu zarządzania nimi;
2. Komitet audytu – odpowiada za przedstawianie Radzie swojego stanowiska lub rekomendacji, pozwalających jej na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego, samodzielnego stanowiska ds. ryzyka braku zgodności i zarządzania ryzykami;
3. Zarząd – odpowiada za wprowadzenie efektywnych mechanizmów zarządzania ryzykiem oraz podejmuje działania, których celem jest utrzymanie ryzyka na poziomie akceptowalnym przez Radę tj. dostosowanym do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz apetytu na ryzyko;
4. Komórki odpowiedzialne za ocenę ryzyka na poziomie portfelowym, których zadaniem jest ocena i monitorowanie ryzyka występującego w działalności całego Banku. Komórkami tymi są:
 - 1) Komitet Ryzyka Operacyjnego – w zakresie ryzyka operacyjnego,
 - 2) Stanowisko ds. zgodności – w zakresie ryzyka braku zgodności,
 - 3) Zespół analiz i ryzyk bankowych – w zakresie pozostałych ryzyk uznanych za istotne, w szczególności w zakresie ryzyka kredytowego, inwestycji finansowych, rezydualnego, płynności, stopy procentowej i walutowego;

5. Komórki uczestniczące w procesie zarządzania ryzykiem w ujęciu pojedynczych transakcji. Komórkami tymi są:
 - 1) Wydział analiz kredytowych – odpowiadający za procesy oceny zdolności kredytowej,
 - 2) Wydział Monitoringu – odpowiadający za przeprowadzenie w Banku niezależnego monitoringu ekspozycji kredytowych;
6. Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne – jako komórki generujące ryzyko i/lub wspomagające w stopniu nieznacznym proces monitorowania poziomu narażenia na ryzyko;
7. Wydział Kontroli Wewnętrznej – odpowiada za okresowe przeprowadzanie oceny skuteczności stosowanych w Banku mechanizmów zarządzania ryzykiem.

System zarządzania ryzykiem oparty jest o regulacje nadzorcze i zbiór regulacji wewnętrznych. Bank ocenia ryzyko wynikające z aktualnie prowadzonej działalności oraz działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Bieżące zarządzanie ryzykiem polega na gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka, ograniczaniu ryzyka powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, z wykorzystaniem do tego celu informacji otrzymanych z jednostek/komórek organizacyjnych Banku. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń ma na celu ograniczenie/wyeliminowanie negatywnych skutków ryzyka. W bieżącym zarządzaniu ryzykiem szczególny nacisk nałożony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania. W ramach zarządzania ryzykiem i kapitałem w Banku wykorzystywane są wyniki przeprowadzanych stress-testów, przede wszystkim w takich obszarach jak: ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne, ryzyko kredytowe, ryzyko inwestycji finansowych, ryzyko biznesowe i adekwatność kapitałowa.

W Banku obowiązują wewnętrzne limity na poszczególne rodzaje ryzyka, które zostały uznane za istotne zgodnie z obowiązującą Instrukcją wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego. Ustalanie wewnętrznych limitów ma na celu ograniczenie poziomu narażenia na ryzyko między innymi poprzez zapewnienie

odpowiedniego poziomu dywersyfikacji. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę ogólnego poziomu ryzyka Banku. Ustalając poziomy limitów, Bank bierze w szczególności pod uwagę wyniki przeprowadzonych stress-testów. Oprócz powyższych limitów w Banku obowiązują między innymi maksymalne wartości wskaźników Dtl oraz LtV, których wysokość ustalona została w odpowiednich Politykach.

W 2017 roku w Banku nie funkcjonował komitet ds. ryzyka.

Ryzyko kredytowe – to ryzyko nie wywiązania się kredytobiorcy z obowiązku zwrotu udzielonych mu przez Bank należności. Ryzyko to wpływa w sposób istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z możliwością poniesienia przez Bank znacznych strat w stosunku do posiadanych funduszy własnych.

Zgodnie z zatwierdzonym przez System Ochrony Zrzeszenia BPS „Wewnętrznym Planem Naprawy na lata 2018 - 2022”, głównym celem w zakresie portfela kredytowego jest poprawa jego jakości, struktury oraz jakości zarządzania, w tym poprzez dostosowanie regulacji wewnętrznych do przepisów prawa. Działania w tym obszarze będą się koncentrowały na:

- 1) poprawie jakości portfela kredytowego już udzielonego,
- 2) zmianie struktury portfela kredytowego polegającej na:
 - a) zmniejszeniu jednostkowych ekspozycji i ryzyka koncentracji,
 - b) skróceniu średniego terminu wymagalności portfela kredytowego,
 - c) zmianie struktury podmiotowej udzielanych ekspozycji polegającej na ograniczaniu kredytowania przedsiębiorstw i rozwijaniu akcji kredytowej w agrobiznesie i finansowaniu hipotecznym osób fizycznych,
- 3) zbudowaniu procesu i szczególnym nadzorze nad procesem monitoringu,
- 4) zbudowaniu efektywnego procesu w obszarze restrukturyzacji i windykacji.
- 5) przegląd regulacji wewnętrznych stosowanych w obszarze ryzyka kredytowego i procesu kredytowania w celu pełnego dostosowania do przepisów prawa,
- 6) wzmocnienie kontroli wewnętrznej i compliance.

Na lata 2018 – 2022 zakłada się niewielki przyrost portfela kredytowego na poziomie 2-3% rocznie z jednoczesnym dążeniem do zmiany struktury portfela i optymalizacji wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe.

Miarą wykonania planu naprawczego na koniec 2022 roku będzie:

- 1) osiągnięcie jakości portfela kredytowego na poziomie max. 11,7%,
- 2) zdywersyfikowanie portfela kredytowego poprzez finansowanie osób fizycznych, samorządów oraz agrobiznesu.

Bank kredytuje osoby fizyczne, podmioty gospodarcze, rolników indywidualnych, jednostki samorządu terytorialnego i inne instytucje.

Bank prowadzi politykę dywersyfikacji ryzyka kredytowego, poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku.

W ramach ryzyka kredytowego Bank bada ryzyko koncentracji zaangażowań, czyli ryzyko niewykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze podmioty oraz przez grupy podmiotów (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie), w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

1. pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
2. tego samego sektora gospodarczego;
3. tego samego instrumentu finansowego;
4. tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego;
5. tego samego regionu geograficznego;
6. tej samej waluty zaangażowania;
7. tego samego okresu kredytowania.

W Banku nie występuje ryzyko kredytowe kontrahenta wynikające z instrumentów pochodnych (Bank nie posiada instrumentów pochodnych) oraz Bank nie stosuje

metody wewnętrznych rating – ów (metody IRB) w odniesieniu do ryzyka kredytowego. Ponadto w Banku nie wystąpiły pozycje sekurytyzacyjne.

Ekspozycje przeterminowane i ekspozycje o utraconej wartości

Jako pozycję przeterminowaną należy rozumieć należność niespłaconą, w określonych w umowie terminach. Jako okres przeterminowania należy rozumieć okres od wynikającego z umowy terminu zapadalności (określonego zapadłego terminu niespłaconej w terminie raty, odsetek lub całej należności) do dnia bilansowego.

Pozycje o utraconej wartości to ekspozycje kredytowe kwalifikowane do należności zagrożonych, tj. poniżej standardu, wątpliwej, straconej.

Tabela 9. Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości i z rozpoznaną utratą wartości z podziałem na przeterminowania wg stanu na 31 grudnia 2017 roku

Przedział	Kapitał
Razem	634 108,14
Grupa ryzyka: 0 - Normalna	273 909,75
brak zaległości	257 881,17
powyżej	16 095,10
Grupa ryzyka: 1 - Pod obserwacją	135 866,18
brak zaległości	113 401,06
powyżej	22 465,11
Grupa ryzyka: 2 - Poniżej standardu	38 768,51
brak zaległości	25 255,93
powyżej	13 512,58
Grupa ryzyka: 3 - Wątpliwa	71 702,95
brak zaległości	48 176,81
powyżej	23 526,14
Grupa ryzyka: 4 - Stracona	113 794,23
brak zaległości	13 712,39
powyżej	100 081,84

Bank nie uzgadnia zmian stanów korekt o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości, obejmujących:

- opis rodzaju korekty ryzyka kredytowego,
- sald początkowych,
- kwot wpisanych w ciężar korekt o ryzyko kredytowe w danym okresie sprawozdawczym, - kwot odpisanych lub rozwiązanych z tytułu szacowanych możliwych strat na ekspozycje w danym okresie sprawozdawczym.

Strategia stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz metody monitorowania ich skuteczności

W celu redukcji poziomu ryzyka Bank przyjmuje zabezpieczenia transakcji kredytowych. Zabezpieczenia stosowane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji. W Centrali Banku dokonywana jest analiza ryzyka związanego z zabezpieczeniem ekspozycji kredytowej od 90 tys. zł zaangażowania wobec klienta i/lub grupy klientów powiązanych oraz wszystkich kredytów windykowanych i restrukturyzowanych, w tym bieżącej oceny wartości zabezpieczenia. Natomiast pozostałe kredyty analizowane są na poziomie jednostki organizacyjnej zgodnie z obowiązującą Instrukcją prawnych form zabezpieczenia wierzytelności.

Bank, przyjmując zabezpieczenie, dokonuje weryfikacji podstawowych kryteriów decydujących o jego skuteczności, w tym płynności zabezpieczenia, wartości oraz dostępu i możliwości kontroli w całym okresie kredytowania, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwość zmniejszenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Za płynne zabezpieczenia uznaje się te, które umożliwiają jego zbycie bez istotnego obniżenia jego ceny w czasie.

W celu dokonania monitoringu ekspozycji kredytowych wyodrębniono niezależną komórkę - Zespół Monitoringu, którego zadanie polega na nadzorze pracy Oddziałów w zakresie weryfikacji przyjętych zabezpieczeń oraz monitorowania ekspozycji kredytowych. Skuteczność przyjętych zabezpieczeń podlega monitorowaniu w procesie i na zasadach zarządzania ryzykiem rezydualnym.

Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości rezerw.

Rezerwy na ryzyko kredytowe związane z działalnością Banku, zwane dalej „rezerwami celowymi”, tworzone są na podstawie przyporządkowania ekspozycji do jednej z kategorii ryzyka:

1. „normalne”;
2. „pod obserwacją”;
3. grupy „zagrożone”, tj. „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Klasyfikacja dokonywana jest w oparciu o:

1. ocenę terminowości spłat rat kredytów – przeprowadzane w sposób automatyczny przez system informatyczny;
2. indywidualną ocenę sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorcy.

Rezerwy celowe tworzone są, aktualizowane oraz rozwiązywane najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego miesiąc, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

W Banku rezerwy celowe tworzone są w ciężar kosztów.

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne”, tworzone są w wysokości odpowiadającej co najmniej wymaganemu poziomowi rezerw stanowiącego 1,5 % podstawy tworzenia rezerw celowych. Detaliczne ekspozycje kredytowe zaliczane do klasy ryzyka „stracone” tworzone są w wysokości 100% podstawy tworzenia rezerw celowych.

W przypadku pozostałych ekspozycji, rezerwy celowe tworzone są w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych jako:

- 1,5 % - w przypadku kategorii „pod obserwacją”;
- 20 % - w przypadku kategorii „poniżej standardu”;
- 50 % - w przypadku kategorii „wątpliwe”;
- 100 % - w przypadku kategorii „stracone”.

Podstawę tworzenia rezerw celowych stanowi wartość ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych, pomniejszona o ustanowione zabezpieczenia pozwalające na zmniejszenie podstawy tworzenia rezerw i nierozliczoną w czasie wartość prowizji.

Analogiczne zasady Bank stosuje do odpisów z tytułu naliczonych odsetek i pozostałych kosztów post. kredytowych.

Tabela 10 Ekspozycje kredytowe według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2017 roku

Przedział	Kwota
do 1 roku włącznie	159 265 876,79
od 1 do 2 lat włącznie	132 821 704,07
od 2 do 3 lat włącznie	49 972 146,65
od 3 do 5 lat włącznie	61 697 048,54
od 5 do 10 lat włącznie	104 724 819,98
od 10 do 20 lat włącznie	32 489 262,55
od 20 do 30 lat włącznie	3 277 940,12
Należności kapitałowe - zapadle	89 859 339,05
Podsumowanie całkowite	634 108 137,75

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji

Powyższa tabela nr 10 prezentuje podział należności kredytowych według terminów zapadalności dla ekspozycji kredytowych z podziałem na kategorie ryzyka:

- N - normalna;
- PO – pod obserwacją;
- P – poniżej standardu;
- W – wątpliwa;
- S – stracona.

Struktura branżowa ekspozycji w rozbiciu na klasy ekspozycji

Bank w ramach prowadzonej działalności kredytowej finansuje różne branże m.in. rolnictwo, handel, przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości, działalność związaną z zakwaterowaniem, handel hurtowy i detaliczny, leśnictwo, rybactwo i wiele innych. W tabeli 11 przedstawione zostały szczegółowe dane dotyczące ekspozycji kredytowych w podziale na branże.

Tabela 11 Jakość ekspozycji kredytowych według branż wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku

Sektor gospodarki	Zobowiązania pozabilansowe	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności poniżej standardu	Należności wątpliwe	Należności stracone	Należności kapitałowe (RAZEM)	Rezerwy celowe	Należności kapitałowe + zobowiązania pozabilansowe
ADMIN PUBLICZNA, OBOWIĄZKOWE ZAB. SPOŁECZNE	0	5 560 000,00	0	0	0	0	5 560 000,00	0	5 560 000,00
BUDOWNICTWO	31 420 819,19	55 887 772,14	42 708 213,83	13 866 577,10	12 522 842,77	23 633 824,17	148 619 230,01	11 317 752,61	180 040 049,20
DOSTAWA WODY, GOSP. ŚCIEKAMI I ODPADAMI.	193 408,37	1 224 319,68	0	0	0	0	1 224 319,68	0	1 417 728,05
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	360 771,01	627 128,26	11 949 955,40	0	1 389 300,69	1 034 683,54	15 001 067,89	479 136,20	15 361 838,90
DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	205 866,59	2 326 858,70	0	0	1 447 472,10	0	3 774 330,80	0	3 980 197,39
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	399 879,85	4 174 714,16	11 455 850,86	0	44 774,35	682 574,81	16 357 914,18	609 912,44	16 757 794,03
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	4 360 538,74	6 190 905,41	0	1,1	23 333,38	1 594 262,83	7 808 502,72	1 872 898,98	12 169 041,46
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	803 190,37	13 594 636,88	28 051 637,95	0	22 608 656,75	31 888 595,91	96 143 527,49	28 790 592,74	96 946 717,86
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	10 490 897,05	15 740 313,95	23 378 783,66	5 818,03	5 746 156,48	3 912 870,37	48 783 942,49	3 099 646,13	59 274 839,54
EDUKACJA	89 377,39	3 134 688,72	0	46,09	0	25,24	3 134 760,05	38,05	3 224 137,44
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	0	238 823,70	0	0	0	0	238 823,70	0	238 823,70
HANDEL HURT I DETAL. : NAPR. SAMOCHODÓW I MOTOC.	3 408 623,72	35 033 925,36	2 349 537,91	1 076 517,14	5 515 691,04	10 794 686,22	54 770 357,67	7 826 223,38	58 178 981,39
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	272 795,64	4 786 111,36	0	25	12 592 059,38	271 005,06	17 649 200,80	1 698 686,90	17 921 996,44
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	58 683,89	1 413 925,09	20 938,43	3 144 786,22	0	65 460,28	4 645 110,02	140 909,96	4 703 793,91
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	0	1 489 046,54	0	667 897,14	0	1 159 076,12	3 316 019,80	1 303 653,90	3 316 019,80
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	598 831,58	23 836 880,29	2 135 944,42	18 498 108,55	5 167 664,54	34 889 668,71	84 528 266,51	21 184 909,42	85 127 098,09
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	722 729,00	21 650 143,02	289 122,93	673 104,00	4 147 201,48	0,72	26 759 572,15	2 182 431,02	27 482 301,15
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	766 922,40	7 974 378,16	6 140 144,62	0	188 786,04	237 645,31	14 540 954,13	478 995,71	15 307 876,53
WYTWARZANIE I ZAOPATRYW. W ENERGIĘ ELEKTR., GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁ. KLIMATYZ.	0	0	3 636 388,00	788 326,67	0	0	4 424 714,67	5 297,95	4 424 714,67
Razem	54 153 334,79	204 884 571,42	132 116 518,01	38 721 207,04	71 393 939,00	110 164 379,29	557 280 614,76	80 991 085,39	611 433 949,55

Ryzyko inwestycji finansowych – jest to ryzyko o charakterze kredytowym wynikające z inwestowania środków w celu powiększenia ich wartości lub osiągnięcia korzyści ekonomicznych w postaci odsetek lub dyskonta, poprzez zaangażowanie w instrumenty rynku kapitałowego i/lub pieniężnego. W ramach inwestycji finansowych celem strategicznym Banku jest osiągnięcie optymalnych relacji pomiędzy ryzykiem emitenta a poziomem zaangażowania Banku w dany instrument. Ze względu na swój charakter ryzyko to traktowane jest jako podkategoria ryzyka kredytowego.

Polityka inwestycji finansowych Banku zmierza do racjonalnego inwestowania środków w celu zachowania pożądanego poziomu płynności i bezpieczeństwa środków przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności prowadzonej działalności.

Przedmiotem inwestycji finansowych Banku są fundusze, stanowiące zabezpieczenie płynności oraz czasowo wolne środki finansowe niewykorzystywane w działalności kredytowej. Alokacja odbywa się w oparciu o obowiązujący w Banku system limitów i kompetencji.

Fundusze stanowiące zabezpieczenie płynności bieżącej inwestowane mogą być wyłącznie w krótkoterminowe lokaty międzybankowe, z terminem zapadalności do 1 miesiąca oraz papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa i/lub NBP.

Ryzyko stopy procentowej – to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. W przypadku Banku może ono wynikać z:

- 1! Ryzyka przeszacowania, czyli ryzyka niedopasowania terminów zmiany oprocentowania aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych;
2. Ryzyka bazowego, czyli ryzyka zmian w relacjach między krzywymi dochodowości, które wpływają na ustalanie oprocentowania instrumentów znajdujących się w portfelu Banku i powodują zmiany relacji pomiędzy oprocentowaniem tych instrumentów;
3. Ryzyka opcji klienta, czyli ryzyka opcji związanych z oprocentowaniem, zawartych w produktach bankowych, np. opcja wcześniejszej spłaty;

4. Ryzyka krzywej dochodowości, czyli ryzyka zmieniających się relacji między oprocentowaniem dla poszczególnych terminów zapadalności/wymagalności krzywej dochodowości.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej należy:

1. Utrzymanie wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji Planu ekonomiczno-finansowego i adekwatności kapitałowej Banku;
2. Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż podwyższony akceptowany;
3. Maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
4. Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczanie ryzyka stopy procentowej w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku.

Bank charakteryzuje się podwyższonym stopniem narażenia na ryzyko stopy procentowej, co wynika z faktu znacznej bazy produktów po stronie aktywnej, opartych o stawkę redyskonta weksli bez jednoczesnego przeciwstawienia pasywnych składników bilansu, opartych o tę stawkę. W przypadku Banku, na poziom ryzyka stopy procentowej istotny wpływ mają różnice w możliwych terminach przeszacowania składników bilansowych.

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank cyklicznie przeprowadza testy warunków skrajnych, polegające na oszacowaniu zmiany wyniku odsetkowego w wyniku przesunięcia się krzywej dochodowości o +/- 200 pkt. bazowych. Przeprowadzony na koniec grudnia 2017 roku test warunków skrajnych, zakładający równoległą zmianę rynkowych stóp procentowych i adekwatną zmianę oprocentowania wybranych terminowych depozytów złotych klientów o 200 pkt. bazowych (2 pkt. procentowe), wykazał możliwość osiągnięcia dodatkowego przychodu w wysokości 9 269 tys. zł w przypadku wzrostu stóp lub poniesienie dodatkowego kosztu w wysokości 8 182 tys. zł w przypadku spadku stóp procentowych. Jednym z elementów mających znaczący wpływ na wynik w/w testu jest duży udział środków opartych o stawkę referencyjną Banku, której wysokość uzależniona jest od większej z wartości - średniego WIBOR 3M powiększonego o 1 pkt. proc. bądź średniego nominalnego oprocentowania depozytów terminowych.

Ryzyko płynności to ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów lub konieczności sprzedaży aktywów po niekorzystnej cenie w przypadku niemożności terminowego wywiązania się przez Bank z bieżących i przyszłych zobowiązań. Problemy z utrzymaniem bieżącej płynności mogą prowadzić do trwałej utraty zaufania do Banku wśród jego klientów.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności należy:

1. Utrzymywanie płynności bieżącej Banku oraz zarządzanie płynnością śróddzienną, krótko- średnio- i długoterminową.
2. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa działania Banku w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych poprzez kształtowanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów przy uwzględnieniu pożądanej rentowności działania.
3. Rozwijanie działalności inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd Banku, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji oraz norm płynności i adekwatności kapitałowej.
4. Zwiększanie potencjału operacyjnego na rynku międzybankowym w celu efektywnego zarządzania kapitałem i płynnością Banku, w tym zapobiegania stratom w wyniku ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem płynności oraz wykorzystania możliwości osiągnięcia zysku w ramach przyjętych założeń i limitów.
5. Wdrażanie rozwiązań wspomagających zarządzanie w sytuacjach kryzysowych zagrożenia płynności.
6. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie alternatywnych źródeł finansowania działalności w sytuacjach kryzysowych.
7. Utrzymanie wskaźnika LCR i NSFR wynikających z unijnego pakietu CRDIV/CRR powyżej poziomów minimalnych określonych w regulacji.

Ze względu na ograniczoną skalę działalności walutowej zarządzanie płynnością złotową i walutową ma charakter skonsolidowany, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych oraz wszystkich horyzontów czasowych. W związku z czym, Bank kształtuje bazę depozytów z uwzględnieniem zasady zachowania właściwej relacji

między terminami wymagalności depozytów a długością udzielanych kredytów oraz sytuacji rynkowej.

Podstawową metodą wykorzystywaną przez Bank w procesie zarządzania płynnością jest odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów oraz zobowiązań pozabilansowych.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank w strukturze aktywów posiadał środki zabezpieczające płynność o łącznej wartości 239 155,43 tys. zł. Na tą wartość składały się:

- środki na rachunkach i kasa – 15 010,44 tys. zł.;
- lokaty międzybankowe – 168 531,57 tys. zł.;
- dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa – 48 683,39 tys. zł.;
- pozostałe dłużne papiery wartościowe – 6 930,03 tys. zł.

Bank na dzień 31 grudnia 2017 roku mógł korzystać z przyznanej linii kredytowej w BPS S.A. o wartości 45 000 tys. zł.

Wyliczone na koniec roku wartości nadzorczych miar płynności kształtowały się powyżej wewnętrznych wartości minimalnych, jak również powyżej wartości minimalnych określonych w Uchwale 386/2008 KNF. Średnia wartość luki płynności krótkoterminowej (wskaźnik M1) w grudniu 2017 roku wyniosła 122 231,17 tys. zł. Wskaźniki nadzorczych miar płynności M2, M3 i M4 kształtowały się na bezpiecznym poziomie.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wskaźnik LCR wyniósł 1,23. Wskaźnik NSFR na dzień 31.12.2017 roku wyniósł 1,35.

W analizowanym okresie nie wystąpiły czynniki warunkujące wprowadzenie Planu awaryjnego działania na wypadek utraty płynności.

Ryzyko walutowe – jest to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzących do powstania strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych; zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym należy:

1. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju skali prowadzonej działalności walutowej;
2. Zwiększanie bezpieczeństwa przeprowadzanych transakcji walutowych;
3. Optymalizowanie zależności między akceptowalnym poziomem narażenia Banku na ryzyko walutowe a wynikiem osiąganym z tej działalności.

Działalność walutowa Banku rozwijana jest do poziomu niewymagającego zabezpieczenia funduszami własnymi. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku jest ograniczony, poprzez limit maksymalnej całkowitej pozycji walutowej Banku 2% funduszy własnych oraz limity indywidualne dla pozycji w poszczególnych walutach.

Ze względu na ograniczoną skalę i charakter prowadzonej działalności walutowej, w ramach zarządzania pozostałymi typami ryzyk, analizy przeprowadzane są łącznie dla wszystkich środków po przeliczeniu ich na PLN.

Ryzyko operacyjne – jest to ryzyko poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym należy:

1. Ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.
2. Utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie.
Poprzez akceptowalny poziom ryzyka rozumie się utrzymanie poziomu profilu ryzyka (wielkość i rodzaj rejestrowanych zdarzeń, wskaźniki KRI, wielkości strat w stosunku do funduszy własnych oraz wielkości wymogu kapitałowego) w wysokości akceptowalnej w stosunku do ustalonych limitów.
3. Osiągnięcie optymalnych w warunkach funkcjonowania Banku standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym.
4. Utrzymanie bezpieczeństwa Banku i jego zasobów na akceptowalnym poziomie.
5. Zapewnienie jakości działania Banku na poziomie zapewniającym utrzymanie i rozwijanie osiągniętej pozycji rynkowej.

6. W zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych.
7. Bank dąży do utrzymania limitu w zakresie wartości progowych określonych w Strategii.

Bank określa profil ryzyka za pomocą wielkości i rodzaju rejestrowanych zdarzeń (mapa i matryca ryzyka), kluczowych wskaźników ryzyka oraz wielkości strat w stosunku do funduszy własnych.

Ryzyko rezydualne – jest to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich ustanawiania.

W celu zarządzania ryzykiem rezydualnym Bank monitoruje skuteczność przyjmowanych zabezpieczeń, a otrzymywane wyniki wykorzystuje w procesie ustalania obowiązujących limitów koncentracji jednolitych form zabezpieczeń.

Ryzyko biznesowe – ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje:

1. Ryzyko strategiczne – ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany;
2. Ryzyko wyniku finansowego – ryzyko realizacji osiągnięcia wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału;
3. Ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot (cykliczności);
4. Ryzyko regulacyjne – ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności;

5. Ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

Ryzyko braku zgodności (compliance) - to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, w tym norm etycznych.

Ryzyko braku zgodności to ryzyko poniesienia przez Bank konsekwencji finansowych – w postaci kar, odszkodowań, odsetek karnych, jak i konsekwencji niefinansowych – w postaci sankcji prawnych, regulatorów rynku czy negatywnych skutków wizerunkowych, które może ponieść Bank, jako wynik niedostosowania się do przepisów prawa, wytycznych regulatora, czy też ogólnie przyjętych zasad postępowania oraz niestosowania się do wewnętrznych regulacji Banku.

Celem strategicznym ryzyka braku zgodności jest:

1. Eliminowanie/minimalizowanie ryzyka braku zgodności, tj. przeciwdziałanie możliwości wystąpienia konsekwencji finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych przez Bank standardów postępowania;
2. Zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych;
3. Wzmacnianie pozycji Banku jako instytucji godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej.

Działaniami umożliwiającymi realizację celów strategicznych są:

1. Wprowadzanie wewnętrznych regulacji zapewniających zgodność regulacji wewnętrznych Banku z przepisami prawa i standardami rynkowymi, a także regulacji wewnętrznych między sobą;
2. Dążenie do stworzenia kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów określonych przez Bank;

3. Zwiększanie świadomości wśród wszystkich pracowników Banku znaczenia ryzyka braku zgodności, w tym kształtowania, utrzymywania i promowania kultury organizacyjnej i dobrych praktyk.

Usytuowanie w strukturze organizacyjnej i zakres działania komórki ds. ryzyka braku zgodności w Banku:

1. Zadania wykonuje wyodrębnione samodzielne stanowisko bezpośrednio podległe służbowo Prezesowi Zarządu.
2. Działanie komórki obejmuje zadania drugiej linii obrony przed ryzykiem, polegające na zapewnianiu zgodności w działaniu całego Banku.
3. Komórka ds. ryzyka braku zgodności swoim zakresem działań zapewniających obejmuje m.in.:
 - a) przepisy i regulacje związane z prawem bankowym (w tym procedury udzielania kredytów i pożyczek),
 - b) ochronę konsumenta i przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji, w szczególności pod kątem niedozwolonych klauzul umownych (tzw. klauzul abuzywnych),
 - c) obowiązek rzetelnej reklamy produktów i usług,
 - d) wprowadzanie nowych produktów i modeli biznesowych, w szczególności pod kątem przeciwdziałania omijaniu powszechnie obowiązujących przepisów,
 - e) ochronę tajemnicy bankowej,
 - f) ochronę danych osobowych,
 - g) przeciwdziałanie konfliktowi interesów, w tym konfliktowi personalnemu, transakcje własne pracowników, przyjmowanie prezentów,
 - h) prawo pracy, w tym zwłaszcza mobbing i molestowanie w pracy,
 - i) politykę informacyjną dotyczącą ujawnień,
 - j) zasady etycznego postępowania w prowadzeniu działalności bankowej,
 - k) przyjmowanie zgłoszeń, postępowanie wyjaśniające, standardy chroniące pracownika zgłaszającego naruszenie.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany w Warszawskim Banku Spółdzielczym obejmuje:

1. Identyfikację ryzyka - na podstawie informacji zewnętrznych i wewnętrznych, np. baz danych o zmianach aktów prawnych, rejestrów wewnętrznych Banku, zgłoszonych informacji o naruszeniu przepisów, określenie obszarów ryzyka, które następnie zostaną poddane ocenie. Bank identyfikuje ryzyko hipotetyczne i historyczne;
2. Ocenę ryzyka - pomiar lub szacowanie, analizę ryzyka w oparciu o profil ryzyka, kluczowe wskaźniki efektywności czy mapy ryzyka;
3. Kontrolę ryzyka - stosowanie środków/ mechanizmów kontrolnych oraz środków/ mechanizmów ograniczających ryzyko;
4. Monitorowanie - przeprowadzenie czynności kontrolnych w stosunku do poprzednich etapów procesu zarządzania ryzykiem, ustalenie tendencji zmian ryzyka, m.in. celem ustalenia skuteczności wdrożonych działań naprawczych;
5. Raportowanie - informowanie w okresach kwartalnych organów Banku - Zarządu i Rady, o ustaleniach w zakresie procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, w tym ustanowienie stałej i efektywnie działającej komórki ds. zarządzania ryzykiem braku zgodności, organizację procesu zarządzania tym ryzykiem odpowiada Zarząd Banku. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności w Banku sprawuje Prezes Zarządu. Zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami zarządzania ryzykiem, jednym z elementów procesu zarządzania jest raportowanie. Odbywa się ono na zasadach określonych w Instrukcji sporządzania informacji zarządczej. Instrukcja ta określa minimalny zakres raportów sporządzanych na potrzeby wewnętrzne Banku, częstotliwość, terminy sporządzenia, komórki odpowiedzialne za ich przygotowanie, odbiorców oraz wzory raportów mających charakter tabelaryczny. Informacje te, w tym analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku zawierającą dane na temat poziomu narażenia na ryzyko i poziomie wykorzystania przyjętych limitów otrzymuje okresowo Zarząd i Rada Nadzorcza.

Fundusze własne Banku

Fundusze własne Banku wyliczane są w oparciu o zapisy CRR.

Fundusze własne Banku stanowią, po odpowiednich odliczeniach, sumę kapitału Tier I i kapitału Tier II. Na kapitał Tier I Banku składa się suma kapitału podstawowego Tier I i kapitału dodatkowego Tier I.

Bank odlicza (o ile posiada) od kapitału podstawowego Tier I poniższe pozycje:

1. Ewentualne poniesienie straty za bieżący rok obrotowy;
2. Wartości niematerialne i prawne;
3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności;
4. Posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I, w tym instrumenty własne w kapitale podstawowym Tier I, do których zakupu Bank jest faktycznie lub warunkowo zobowiązany na mocy istniejącego zobowiązania umownego;
5. Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązanie kapitałowe, uznane przez właściwy organ za mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych Banku;
6. Mającą zastosowanie wartość posiadanych przez Bank bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty;
7. Zgodnie z art. 470 CRR Bank nie odlicza wartości inwestycyjnej w podmiot sektora finansowego lecz nadaje im wagę ryzyka 250%.

Bank dokonuje następujących odliczeń (o ile posiada) od kapitału podstawowego Tier 2:

1. posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w Tier II, w tym instrumentach własnych w Tier II, które instytucja mogłaby mieć obowiązek kupić na mocy istniejących zobowiązań umownych;

2. bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, z którymi instytucja ma krzyżowe powiązania kapitałowe;
3. mającą zastosowanie i określoną zgodnie z art. 70 wartość bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty;
4. posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, z wyjątkiem pozycji z tytułu gwarantowania emisji utrzymywanych nie dłużej niż przez pięć dni roboczych.

Wartość funduszy własnych na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 64 487,36 tys. złotych. Na koniec grudnia 2017 roku, Bank zalicza do funduszy własnych, w ramach kapitału Tier II, 13 157 tys. zł obligacji długoterminowych.

Tabela 12 Fundusze własne Banku

Fundusze własne		64 487 364,53
1.1	Kapitał Tier 1	51 130 548,90
1.1.1	Kapitał podstawowy CET 1	51 130 548,90
	Instrumenty kapitałowe zaliczane do funduszy własnych CET1	946 350,00
	Opłacone instrumenty kapitałowe	946 350,00
	Zyski zatrzymane	-27 198 515,12
	Skumulowane inne całkowite dochody	119 145,59
	Kapitał rezerwowy	65 224 244,68
	Fundusz ogólnego ryzyka	12 500 000,00
	Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET 1	
	Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych	-17 365,00
	(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-251 592,81
	Inne przejściowe korekty CET 1	-191 718,44
1.1.2	Dodatkowy kapitał podstawowy (AT)	0,00
	Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do AT1	0,00
	Inne przejściowe korekty AT1	0,00
1.2	Kapitał Tier 2	13 356 815,63
	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane zaliczane do T2	13 356 815,63

Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w części trzeciej tytułu II rozdziale 2 Rozporządzenia CRR:

Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitałowej

Działania podejmowane w ramach oceny adekwatności kapitałowej Banku mają na celu określenie stopnia dostosowania poziomu ponoszonego ryzyka do wartości posiadanych kapitałów własnych, będących podstawowym źródłem pokrycia ewentualnych strat. Analiza i zarządzanie adekwatnością kapitałową, podobnie jak zarządzanie poszczególnymi typami ryzyka odbywa się zgodnie z regulacjami unijnymi i krajowymi o charakterze nadzorczym oraz regulacjami wewnętrznymi, m.in. Strategią zarządzania ryzykiem, polityką kapitałową zawartą w Planie ekonomiczno-finansowym, Instrukcją wyznaczania wymogów kapitałowych z poszczególnych rodzajów ryzyka oraz szacowania współczynników kapitałowych i dźwigni finansowej oraz Instrukcją wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego.

Na podstawie Instrukcji wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz szacowania współczynników kapitałowych i dźwigni finansowej, Bank stosuje następujące zasady wyznaczania wymogów kapitałowych:

1. W zakresie ryzyka kredytowego - Bank stosuje metodę standardową wyliczania wymogów kapitałowych zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Bank stosując metodę standardową, zalicza ekspozycje do jednej z 16 klas, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka. Bank przy ustalaniu wag ryzyka ekspozycji kredytowych nie stosuje ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej ani też ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez agencje kredytów eksportowych;
2. W zakresie ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodę wskaźnika bazowego, określonej w rozporządzeniu CRR w Tytule III. Wskaźnik stanowi pomnożoną przez 15 średnią za okres trzech lat obrotowych, bieżącego oraz dwóch poprzedzających dany rok sumy wyników wyliczanych jako sumę następujących pozycji rachunku zysków i strat Banku: odsetki należne

i podobne przychody, odsetki do zapłaty i podobne opłaty, przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/ zmiennej stopie dochodu, należności z tytułu prowizji/opłat, koszty z tytułu prowizji/opłat, zysk netto lub strata netto z operacji finansowych, pozostałe przychody operacyjne;

3. W zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego metodą podstawową zgodnie z zasadami określonymi art. 351 CRR. Wymóg kapitałowy stanowi 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych Banku lub stanowi 0, jeżeli nie przewyższa 2% funduszy własnych;

Pozostałe metody wyznaczania wymogów kapitałowych na pozostałe rodzaje ryzyka określone są w „Procedurze szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Warszawskim Banku Spółdzielczym”

Dodatkowe wymogi kapitałowe na poszczególne rodzaje ryzyka

Ryzyko kredytowe

Oszacowany na dzień 31 grudnia 2017 roku dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego nie wystąpił.

Na wielkość dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego mają wpływ następujące czynniki:

- suma aktywów i zobowiązań pozabilansowych o wagach ryzyka do 75%;
- suma bilansowa;
- wielkość zobowiązań pozabilansowych.

Zgodnie z zapisami Instrukcji wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy w przypadku, gdy suma aktywów i zobowiązań pozabilansowych o wagach ryzyka do 75%.

Ryzyko walutowe

W wyniku analiz przeprowadzonych na dzień 31.12.2017 roku nie stwierdzono występowania dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu prowadzonej działalności walutowej.

Jeśli wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego w okresie ostatnich 6 miesięcy (na każdy dzień roboczy miesiąca) nie przekroczył w żadnym z badanych miesięcy 2% posiadanych przez Bank funduszy własnych, Bank uznaje, że wymóg kapitałowy na ryzyko rynkowe wyliczony według zasad Filaru I jest wystarczający i nie wyznacza wewnętrznego wymogu z tego tytułu.

Ryzyko koncentracji

W ramach ryzyka koncentracji Bank monitoruje koncentrację zaangażowania w następujących obszarach: dużych zaangażowań, w sektor gospodarki, przyjętych form zabezpieczeń, zaangażowania wg produktów, w obszarze koncentracji geograficznej, zaangażowania w waluty obce, a także w koncentrację inwestycji finansowych.

W wyniku analiz przeprowadzonych na dzień 31.12.2017 roku stwierdzono występowania dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka koncentracji w wysokości 7 284 tys.zł. Alokacja kapitału następuje w ramach ryzyka kredytowego. Dodatkowy wymóg kapitałowy wystąpił.

Ryzyko stopy procentowej

Wg stanu na 31.12.2017 roku wystąpił dodatkowy wymóg na ryzyko stopy procentowej w kwocie 183,00 tys. zł. Zgodnie z założeniami planu ekonomiczno-finansowego wartość wymogu z tytułu ryzyka stopy procentowej nie powinna przekroczyć poziomu 3% funduszy własnych Banku. Poziom narażenia na ryzyko stopy procentowej należy określić jako akceptowalny niski.

Ryzyko płynności

Na dzień 31.12.2017 roku nie powstał dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności.

Procedura wyliczania uwzględnia stan, w którym następuje nagły spadek bazy depozytowej o 20%, a ewentualny niedobór środków finansowych zostaje uzupełniony z upłynnienia posiadanych aktywów zabezpieczających płynność. Dodatkowo przyjmuje się utrzymanie aktywów pozwalających na sfinansowanie ewentualnego kolejnego wypływu 20% bazy depozytowej. W celu utrzymania płynności Bank może

upłynnić część aktywów nieobciążonych. Bank szacuje koszt pozyskania niedoboru środków na sfinansowanie wypływu. Kosztem jest różnica między oprocentowaniem kredytu z BPS S.A. a oprocentowaniem lokat w BPS S.A.

Bank do aktywów płynnych, finansujących wypływ, w pierwszej kolejności zalicza:

1. Gotówka w kasie;
2. Obligacje skarbowe;
3. Bony NBP;
4. Lokaty O/N;
5. Lokaty międzybankowe o terminie zapadalności do 30 dni w wysokości 75%;
6. Lokaty międzybankowe o terminie zapadalności powyżej 30 dni w wysokości 50% wartości.

W IV kwartale 2017 roku poziom aktywów płynnych wyniósł 63 671,64 tys. zł.

Pozostałe ryzyka

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występował dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu pozostałych, nie wymienionych powyżej, typów ryzyka podlegających monitorowaniu w ramach procedury ICCAP.

Zgodnie z założeniami planu ekonomiczno-finansowego na rok 2017 suma pozostałych wymogów kapitałowych nie powinna przekroczyć progu 2% funduszy własnych.

Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem

W zakresie ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową wyliczenia wymogów kapitałowych zgodnie z rozdziałem 2 rozporządzenia CRR. Bank zalicza ekspozycje kredytowe do jednej z następujących klas ekspozycji kredytowych, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka.

- 1) ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych;
- 2) ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych;
- 3) ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego;
- 4) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju;
- 5) ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych;

- 6) ekspozycje wobec instytucji;
- 7) ekspozycje wobec przedsiębiorstw;
- 8) ekspozycje detaliczne;
- 9) ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach;
- 10) ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;
- 11) ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem;
- 12) ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych;
- 13) pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne;
- 14) ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową;
- 15) ekspozycje kapitałowe;
- 16) inne pozycje.

Łączna wartość kwot stanowiących 8% ekspozycji ważonych ryzykiem na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 46 809 tys. złotych.

Bank stosuje współczynnik wsparcia dla ekspozycji wobec MŚP o wartości 0,7619 wymogów kapitałowych z tytułu tych ekspozycji. Współczynnik wsparcia stosuje się dla ekspozycji spełniających następujące warunki:

1. ekspozycja należy do kategorii detalicznej lub kategorii dotyczącej przedsiębiorstw, bądź kategorii ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach. Wyklucza się ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;
2. MŚP definiuje się zgodnie z zaleceniem Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 roku dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Wśród kryteriów wymienionych w art. 2 załącznika do tego zalecenia uwzględnia się wyłącznie roczny obrót;
3. łączna kwota zobowiązań klienta będącego dłużnikiem lub grupy powiązanych klientów wobec instytucji i jednostek dominujących oraz ich jednostek zależnych, w tym wszelkich ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, jednak z wyjątkiem należności lub należności warunkowych z zabezpieczeniem w formie nieruchomości mieszkalnych, nie przekracza –

zgodnie z wiedzą instytucji – kwoty 1,5 mln EUR. Instytucja podejmuje zasadne kroki w celu uzyskania tej wiedzy.

Bank w 2017 roku korzystał ze współczynnika wsparcia dla ekspozycji wobec MŚP.

Kwota minimalnych wymogów kapitałowych

Na dzień 31 grudnia 2017 roku łączna wartość minimalnych wymogów kapitałowych dla I filaru wyniosła 52 508 tys. złotych. W ramach filaru I wymóg z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 46 809 tys. zł., natomiast z tytułu ryzyka operacyjnego 5 699 tys. zł.

W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. suma strat brutto zarejestrowanych zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego wyniosła 1,47 tys. zł.

Wielkość strat brutto została zarejestrowana w następujących rodzajach i kategoriach zdarzenia:

- szkody związane z aktywami rzeczowymi - Klęski żywiołowe i inne zdarzenia – 1,47 tys. zł;

W ocenie Banku w roku 2017 nie zarejestrowano zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego mających znaczny wpływ na realizację krytycznych procesów biznesowych. Uwzględniając wielkość alokacji kapitału na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat, która została zidentyfikowana w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, stwierdza się, że ryzyko operacyjne w Banku znajduje się na poziomie akceptowalnym przez Bank.

Bank stosuje szereg mechanizmów kontrolnych i zabezpieczających, pozwalających zapewnić ciągłą i poprawną pracę krytycznych procesów biznesowych. Do powyższych mechanizmów można zaliczyć m.in: system kontroli, system regulacji/procedur, system szkoleń, system limitowania, działania outsourcingowe, systemy wsparcia technicznego, plany awaryjne i ciągłości działania, polityka ubezpieczeniowa, itp.

Łączny współczynnik kapitałowy

Oszacowany w ramach pierwszego filaru wymóg kapitałowy wynosił 52 508 tys. zł. Powyższa wartość wynika z wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w

kwocie 46 809 tys. zł oraz z wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w kwocie 5 699 tys. zł. Oszacowany na tej podstawie całkowity współczynnik kapitałowy wyniósł 9,31% - tj. powyżej wartości minimalnej ustalonej na poziomie 8%. Oszacowany na podstawie przyjętej przez Bank metodologii, określonej w regulacjach wewnętrznych, dodatkowy wymóg kapitałowy w ramach filaru II wyniósł na dzień 31 grudnia 2017 roku 27 429,00 tys. zł. Wartość współczynnika kapitałowego z uwzględnieniem dodatkowych wymogów kapitałowych z filaru II wyniosła 6,45%.

Przestrzeganie wymogu w zakresie buforów kapitałowych nakładanych zgodnie z Rozporządzeniem CRR

Zarządzanie kapitałem ma na celu uwzględnienie dodatkowych wymogów wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (CRD IV) dotyczących buforów kapitałowych. Bank utrzymuje wartość funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma kapitału niezbędnego na pokrycie poziomu ponoszonego ryzyka powiększoną o kapitały pokrywające wymogi wynikające z buforów kapitałowych. Warszawski Bank Spółdzielczy obowiązany jest do utrzymywania funduszy własnych na pokrycie bufora zabezpieczającego. Zgodnie ze stanowiskiem KNF bufor zabezpieczający dodawany jest do zalecanych przez KNF w 2017 roku minimalnych poziomów łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,25% i dla kapitału Tier I – 10,25%. Na koniec grudnia 2017 roku całkowity współczynnik kapitałowy wyniósł 9,31%, natomiast współczynnik kapitału Tier I – 7,38%.

Informacje dotyczące dźwigni finansowej, podział miary ekspozycji całkowitej, oraz zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Dźwignia finansowa w Banku uregulowana została w Instrukcji wyznaczania wymogów kapitałowych z poszczególnych rodzajów ryzyka oraz szacowania wymogów kapitałowych i dźwigni finansowej w Warszawskim Banku Spółdzielczym.

Dźwignia finansowa oznacza względną, w stosunku do funduszy własnych Banku, wielkość posiadanych przez Bank aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku. Wskaźnik dźwigni oblicza się jako iloraz kapitału Tier I Banku i miary ekspozycji całkowitej Banku i wyraża się jako wartość procentową, gdzie miara ekspozycji całkowitej oznacza sumę wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału Tier I. Bank przy obliczeniu wskaźnika dźwigni nie stosuje odstępstw określonych w art. 499. 2 i 3 CRR.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oznacza ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących plan biznesowy Banku, w tym awaryjną sprzedaż aktywów mogącą przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny pozostałych aktywów.

Dźwignia finansowa na dzień 31.12.2017 roku wyniosła 5,01%. Nie wystąpił efekt nadmiernej dźwigni finansowej.

POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ (art. 450 Rozporządzenia)

Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania zmiennych składników wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Warszawskim Banku Spółdzielczym. Została opracowana z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku oraz ustawy Prawo Bankowe. Bank przyjął znowelizowaną Politykę zmiennych

składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, zatwierdzoną uchwałą nr 25/2017 Rady Nadzorczej z dnia 22 czerwca 2017 roku.

Celem wprowadzenia Polityki jest wspieranie realizacji strategii Banku poprzez prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i powstrzymywanie osób których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku, tj. zajmujących stanowiska zakwalifikowane do stanowisk kierowniczych w rozumieniu § 28 ust. 1 Uchwały do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną w strategii skłonność Banku do ryzyka (risk appetite).

W związku z tym, że w Banku wszystkie istotne decyzje podejmowane są przez Zarząd, do stanowisk kierowniczych w Warszawskim Banku Spółdzielczym dla celów niniejszej Polityki zaliczano w 2017 roku tylko członków Zarządu Banku:

1. Pan Czesław Swacha – Prezes Zarządu,
2. Pan Tadeusz Węglarz – Wiceprezes Zarządu, odpowiedzialny za Pion Sprzedażowy, pełniący funkcję do dnia 29.11.2017 r, (Uchwała Rady Nadzorczej nr 65/2017 z dn. 29.11.2017 r w sprawie odwołania z funkcji Wiceprezesa Zarządu)
3. Pan Marcin Albinowski – Wiceprezes Zarządu, odpowiedzialny za Pion Ekonomiczny,
4. Pan Roman Dylewski – Wiceprezes Zarządu, odpowiedzialny za Pion Bezpieczeństwa i Inwestycji, pełniący funkcję do 29.11.2017 roku , (Uchwała Rady Nadzorczej nr 66/2017 z dn. 29.11.2017 r w sprawie odwołania z funkcji Wiceprezesa Zarządu)
5. Pani Janina Kazimierczuk – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za Pion Sprzedaży (Uchwała Rady Nadzorczej nr 67/2017 z dnia 29.11.2017 r w sprawie wyznaczenie Członka Rady Nadzorczej Pani Janiny Kazimierczuk do czasowego pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Warszawskiego Banku Spółdzielczego).

Zasady wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń dla członków Zarządu Banku:

1. Przyznane członkowi Zarządu Banku zmienne składniki wynagrodzeń, wypłacane są w 50 % w formie pieniężnej, niezwłocznie po ich przyznaniu, natomiast wypłata pozostałej części - 50 % (lub w podziale 40/60) odroczonego wynagrodzenia zostaje zdeponowana na „indywidualnym koncie członka Zarządu Banku”.
2. Wypłata członkowi Zarządu Banku części odroczonej, o której mowa w ust. 1, nastąpi pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny efektów jego pracy za trzyletni okres oceny zgodnie z zasadami określonymi w ww. Polityce.
3. Ocena efektów pracy każdego członka Zarządu Banku, pod kątem wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń odbywa się corocznie, po zatwierdzeniu przez Zebranie Przedstawicieli sprawozdania finansowego.
4. Wypłata części odroczonej następuje corocznie jednorazowo z dołu w terminie do 14 dni po podjęciu Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej ocenę 3 letnią.
5. Odroczonego wynagrodzenia nie staje się natychmiast wymagalna w związku z rozwiązaniem umowy o pracę.
6. Ocena efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje się w oparciu o wyniki całego Banku i obejmują następujące wskaźniki Banku:
 - 1) zysk netto,
 - 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
 - 3) jakość portfela kredytowego,
 - 4) zwrot z aktywów (ROA),
 - 5) adekwatność kapitałową,
 - 6) analizę kosztów, między innymi wskaźnik C/I,
 - 7) dynamikę zmian podstawowych wielkości aktywów i pasywów (depozyty, kredyty),
 - 8) zarządzanie ryzykami bankowymi, ich poziom i przestrzeganie wyznaczonych limitów.

Pozytywna ocena członka Zarządu Banku, po trzyletnim okresie oceny jest udzielana, jeżeli w stosunku do niego nie zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze przez

organa ścigania dotyczące podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę Banku oraz jeżeli w odniesieniu do trzech ocenianych lat w stosunku do Banku:

- 1) nie jest prowadzona likwidacja,
- 2) brak jest postanowienia o upadłości,
- 3) nie jest prowadzone postępowanie naprawcze,
- 4) nie zostały otrzymane decyzje administracyjne organów podatkowych lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz nie są prowadzone postępowania dotyczące ustalenia lub określenia zaległych zobowiązań podatkowych lub ZUS przekraczających kwotę 3 % funduszy własnych Banku.
- 5) nie zostały przez Bank otrzymane decyzje administracyjne lub wyroki sądowe, zobowiązujące Bank do zapłaty kwoty przekraczającej 5 % funduszy własnych Banku,
- 6) współczynnik wypłacalności Banku nie jest mniejszy od poziomu ustalonego w planie finansowym.

Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej

W 2013 roku zostały przyjęte przez Radę Nadzorczą Zasady oceny odpowiedności Członków Zarządu w WBS Banku oraz Zasady oceny odpowiedności osób podległych Zarządowi pełniących kluczowe funkcje w WBS Banku. W 2014 roku zostały przyjęte Zasady oceny odpowiedności Członków Rady Nadzorczej w WBS Banku.

Podstawowym wymogiem warunkującym podjęcie i sprawowanie funkcji zarządczej przez daną osobę w Banku jest wysoki poziom wiarygodności i odpowiedzialności (dobra reputacja) oraz wiedza teoretyczna i praktyczna, jak również doświadczenie i umiejętności wymagane na potrzeby sprawowania danego stanowiska.

Ustalając skład Zarządu, Bank uwzględnia w szczególności: postanowienia Statutu Banku oraz obowiązujące przepisy prawa i regulacje nadzorcze, wielkość i złożoność struktury organizacyjnej Banku, w tym rozpiętość kierowania, specyfikę działalności Banku, w tym zakres tej działalności, specjalizację, formę prawną, źródła

finansowania, plany biznesowe Banku, pozycję i znaczenie Banku w systemie bankowym.

Polityka ma za zadanie zapewnić wdrożenie przepisów ustawy Prawo bankowe, Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, wytycznych dotyczących oceny odpowiedniości kandydatów na członków organu zarządzającego oraz osób zajmujących kluczowe stanowiska w instytucjach kredytowych z dnia 22 listopada 2012 r., wydanych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA ang. European Banking Authority) oraz zapisów Projektu Komisji Nadzoru Finansowego Rekomendacji Z dotyczących zasad ładu wewnętrznego w bankach z grudnia 2015 roku.

Proces doboru i oceny odpowiedniości Członków Zarządu przeprowadzany jest przez Radę Nadzorczą WBS Banku.

Ocena odpowiedniości jest przeprowadzana w oparciu o kwestionariusz obejmujący następujące kluczowe obszary: reputacja, wykształcenie, specjalizacja, kompetencje, funkcje kierownicze i kryteria dot. zarządzania na potrzeby oceny kompetencji Członków Zarządu.

Proces doboru i oceny odpowiedniości obejmuje wstępne uzupełnienie kwestionariusza oceny, ich weryfikację przez osoby oceniane, a następnie zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą.

Proces powoływania na stanowiska Członków Zarządu uwzględnia następujące etapy:

1. rekomendowanie kandydatów na stanowiska Członków Zarządu na wniosek Prezesa Zarządu;
2. ocenę odpowiedniości kandydatów na stanowiska w Zarządzie (w przypadku braku możliwości oceny odpowiedniości przed powołaniem do Zarządu Banku, Rada Nadzorcza dokonuje tej oceny bezzwłocznie od daty powołania na Członka Zarządu Banku);
3. w przypadku pozytywnej oceny - niezwłoczne przekazanie Komisji Nadzoru Finansowego informacji o kandydatach na Członków Zarządu Banku lub odpowiedniego wniosku, o którym mowa w art. 22b Prawa bankowego wraz z oceną odpowiedniości;
4. powołanie w skład Zarządu;

5. przekazanie Komisji Nadzoru Finansowego informacji o powołaniu Członka Zarządu;

Ocena odpowiedniości powinna uwzględniać zarówno kompetencje teoretyczne, jak i kompetencje praktyczne zdobyte w poprzednich miejscach pracy. Należy szczególnie wziąć pod uwagę wiedzę i umiejętności nabyte oraz wykazywane w związku z pracą zawodową osoby ocenianej.

Członek Zarządu, kandydat na Członka Zarządu uznany jest za cieszącego się nieposzlakowaną opinią, jeżeli brak jest dowodów, które mogłyby świadczyć o tym, że jest inaczej i nie ma powodów, aby żywić uzasadnione wątpliwości co do jego nieposzlakowanej opinii. Członek Zarządu nie powinien zostać uznany za cieszącego się nieposzlakowaną opinią, jeżeli jego postępowanie w życiu osobistym lub zawodowym daje podstawy do istotnych obaw dotyczących jego zdolności do zapewnienia ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem. Czynniki m.in. takie jak naruszenia przepisów prawa karnego, administracyjnego; dowody potwierdzające złe, wątpliwe lub lekkomyślne zachowanie; zwolnienie dyscyplinarne lub wynikające z braku kompetencji mogą mieć wpływ na reputację i w rezultacie będą brane pod uwagę w ocenie odpowiedniości kandydata.

Ocena odpowiedniości Członka Zarządu dokonywana jest również m.in. w następujących sytuacjach:

- Znacząca zmiana zakresu obowiązków Członka Zarządu;
- Ujawnienie informacji mogących mieć wpływ na reputację Członka Zarządu;
- Znacząca zmiana profilu lub skali działalności Banku.

Zbiorne informacje ilościowe na temat wynagrodzeń wypłaconych w 2017 roku

Poniższa tabela prezentuje informacje na temat osób zajmujących stanowiska kierownicze objęte Polityką zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku.

Zestawienie zawiera dane płacowe ww. pracowników wyłącznie za okres, w którym zajmowali oni stanowiska kierownicze.

Wynagrodzenia Członków Zarządu w roku 2017 (5 osób-w tys. zł z dwoma miejscami po przecinku))			
wynagrodzenie stałe	wynagrodzenie zasadnicze		735,00
wynagrodzenie zmienne (świadczenia pieniężne)	wynagrodzenie z podziałem na formę przyznania	wynagrodzenie płatne w gotówce-premia	9,20
	wynagrodzenie z odroczoną wypłatą	premie przyznane za rok bieżący/zablokowane/	0,00
		premie wypłacone za lata poprzednie	62,50
	wynagrodzenie związane z przyjęciem do pracy i odprawą	wartość płatności związanych z przyjęciem do pracy	-
		wartość płatności związanych z odprawą	-

W dniu 26.07.2018 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwały o nieprzyznaniu zmiennych składników wynagrodzenia osobom objętym Polityką zmiennych składników wynagrodzeń za 2017 rok oraz niewypłaceniu odroczonej części wynagrodzenia zmiennego za 2014 i 2015 osobom wchodzącym w skład Zarządu Banku w ww. latach.

W Banku nie wystąpiło wynagrodzenie powyżej 1 mln Euro.

Informacje dotyczące przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów oraz istnieniu takich potencjalnych konfliktów, informacje na temat ich zakresu oraz sposobu zarządzania przez Bank istotnymi konfliktami interesów, które nie są zgodne z tymi politykami oraz konfliktami, które mogłyby powstać z powodu przynależności Banku do grupy lub transakcji zawieranych przez Bank z innymi podmiotami w grupie.

W Banku została opracowana i wprowadzona w życie Polityka zarządzania konfliktami interesów członków organu zarządzającego/nadzorującego w WBS Banku. Do innych obowiązujących w Banku regulacji szczegółowo opisujących kwestie zarządzania konfliktami interesów należą m.in.:

- Procedura anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych;
- Polityka zgodności w Warszawskim Banku Spółdzielczym;
- Regulamin Kontroli Wewnętrznej i Audytu.

Obowiązująca w Banku polityka zarządzania konfliktami interesów („Polityka”) dotyczy zarówno zaistniałych jak i potencjalnych konfliktów interesów oraz określa relacje, usługi, działalność lub transakcje zawierane przez Bank, w których mogą powstać konflikty interesów. Polityka określa proces identyfikacji konfliktów interesów, mechanizmy kontrolne służące zapobieganiu konfliktom interesów i minimalizowaniu ryzyka ich występowania, procesy monitorowania konfliktów interesów oraz ich raportowania. W szczególności przyjęte w Banku mechanizmy kontrolne wprowadzają odpowiedni podział obowiązków, ustanawiają bariery informacyjne oraz zasady zapobiegania wywierania niewłaściwego wpływu na daną działalność w obrębie Banku przez osoby aktywne w zakresie tych działań również poza Bankiem. Powyższe zasady dotyczą zarówno pracowników Banku, jak i członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Nadzorowi podlega obszar zawierania przez Bank transakcji z podmiotami powiązanymi. Bank kieruje się zasadą, że transakcje takie powinny być zawierane w sposób, który zapewnia odpowiednie zarządzanie konfliktami interesów, a ich wartość nie powinna odbiegać od wartości rynkowych.

Na dzień sporządzania raportu Bank nie posiadał podmiotów zależnych, a jego relacje z podmiotem dominującym nie generowały konfliktów interesów. W szczególności osoby zatrudnione przez podmiot dominujący nie pełniły w Banku żadnych funkcji w zakresie działalności biznesowej lub zarządzania ryzykiem. Zaistniałe, na przestrzeni ostatniego roku, w działalności Banku konflikty interesów nie miały charakteru istotnego, dotyczyły powiązania osobowego pomiędzy pracownikami Banku nie miały dla Banku negatywnych skutków finansowych czy reputacyjnych, i zostały rozwiązane zgodnie z zasadami Polityki.

Informacja dotycząca systemu kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka, w sposób trwały i spójny wkomponowany w funkcjonowanie Banku jako całości oraz stanowi podstawę bezpiecznego i stabilnego prowadzenia działalności. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Banku wyodrębnia się:

- funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostek/komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
- Zespół kontroli wewnętrznej realizujący kontrolę na II poziomie;
- Stanowisko do spraw zgodności mające za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających oraz przedstawiania raportów w tym zakresie;
- audyt zewnętrzny wykonywany jest przez Komórkę Audytu Wewnętrznego Spółdzielni w granicach i na zasadach określonych w Umowie Systemu Zrzeszenia BPS.

Wprowadzając odpowiedni system kontroli wewnętrznej Bank zapewnia skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku oraz zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zadania realizowane w ramach systemu kontroli wewnętrznej są przypisane wszystkim pracownikom Banku w zakresach czynności.

Funkcjonujące w Banku procedury kontroli opracowane są w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem w Banku systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie skutecznego systemu kontroli.

Dyrektorzy Oddziałów i kierownicy komórek organizacyjnych Banku odpowiadają za skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w nadzorowanych komórkach.

Wszyscy pracownicy przeprowadzający kontrolę w ramach systemu kontroli wewnętrznej są zobowiązani do postępowania w sposób, który nie jest sprzeczny z interesami Banku i nie ma negatywnego wpływu na ich obiektywizm i niezależność w wykonywaniu zadań i obowiązków.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU – art. 453 Rozporządzenia

Zarząd Warszawskiego Banku Spółdzielczego oświadcza, że:

1. opisane w niniejszym Raporcie ustalenia dotyczące zarządzania ryzykiem dają pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku,
2. obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem, ocenia się jako dostosowany do skali, profilu i strategii działalności oraz generowanego ryzyka.

WARSZAWSKI
BANK SPÓŁDZIELCZY

WICEPREZES

Bogumiła Szklarska

p.o. Prezesa Zarządu

Piotr Chrzanowski

